

עיר התורה שקרובה אליך

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

המלך

פרשת ואתחנן

אור

במצות לא תוסיפו ולא תגרעו

דברים פרק ד (א) ועתה ישראל שמע אל החקים ואל המשפטים אשר אנכי מלמד אתכם לעשות למען תחיו ובאתם וירששתם את הארץ אשר יקח אלהי אבותיכם נתן לכם: (ב) לא תספו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו ממנו לשמר את מצות יקח אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם: (ג) עיניכם הראות את אשר עשה יקח כבעל פעור כי כל האיש אשר הלך אחרי בעל פעור השמידו יקח אלהיך מקרבך: (ד) ואתם הדבקים ביקח אלהיכם חיים כלכם היום:

שאלות:

א) יש לשאול אמנם תורת ה' תמימה ואין ספק בשלימות התורה וחכמת התורה, אך עדיין צריך להבין מדוע אסור להוסיף להחמיר על עצמו יותר ממה שהתורה אמרה? ב) מה הטעם שהתורה ממשיכה לנמק מדוע אסור להוסיף בזה שענינים הרואות את אשר עשה ה' להולכים אחרי פעור כיצד נלמד מדבר זה שאסור להוסיף?

תורה חדשה:

לצערנו עדים אנו לתופעות של הרפורמים ותומכיהם אשר רוצים לייצר תורה חדשה המתאימה לעונה ולדור המדע והטכנולוגיה והמתירנות ולזאת רוצים לקעקע את הסמטום קוו שהיה מהקמת המדינה מתוך חשיבה שהיום הדור יותר נאור וצריכים לפשר ולגשר ולשנות בהתאם לדור ולהיות כבית הלל [כנאמר ע"י הנשיא ריבלין] ולזאת רוצים תחבורה ועבודות ציבוריות בשבת למעוניינים, רוצים כותל לרפורמים, רוצים לשחרר את משמר קדושת עם ישראל ויהוסי ולאפשר את הגיורים בצורה חופשית, ולאפשר לנשים להיות רבניות, והכל בכדי לגשר ולפשר ולתאם את מצוות התורה שיתאימו ויתקבלו על כל הדעות, אולם לו חכמו ישכילו זאת האם יש משיחו שעולה על ליבו להחליף את הלב של האדם בלב יותר משוכלל ממה שהקב"ה ברא בבריאת העולם לפני חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושבע שנים, כאשר מסופר פעם הגיע מרן הרב ש"ך זצ"ל לבית חולים לבקר ידיד שחלה בליבו, כמובן מרוב התרגשות באו כל סגל הרופאים והפרופסור של המחלקה להשתתף בביקור, והנה לאחר דברי שלום וברכה פנה הרב ש"ך לפרופסור בעל שם עולמי אשר היה אחד המומחים הגדולים במחלות הלב ושאל אותו לאחר כל לימודיו וניסיונותיו

וכל פיתוח מחקר והמדע האם הוא חושב שהיה אפשר לשדרג ולייצר את הלב בצורה יותר טובה מהקיים באדם, הפרופסור היה מופתע והמום מהשאלה חשב וחשב ולבסוף השיב אחרי כל לימודיו ומומחיותו ובקיאותו בכל מחקרי המדע על הלב, נראה לו שלא יכול להיות יותר

מושלם מהלב שברא הקב"ה באדם ואין מקום לשום שינוי או שיפור או שדרוג, הרי לך שאפילו הלב שנוצר לפני אלפי שנים מתאים גם לדורנו המשוכלל וההיפך כל המשנה ולו בדבר הכי קטן הוא גורע, וכך כל הבריאה מששת ימי בראשית השמש והירח הכוכבים ומזגי האויר וכל היצירה מושלמת בתכלית ומתאימה גם לדורנו למרות כל ההתפתחות של המדע והטכנולוגיה, היות והקב"ה הוא היוצר והוא הבורא אשר יודע כל אשר יהיה עד סוף כל הדורות וברא את העולם באופן שיתאים עד סוף הבריאה בלי שינוי ותמורה, כאשר הגמרא מוכיחה כי מאז בריאת העולם לא השתנה ממה שכתוב בתורה שיש רק ארבע בעלי חיים שונים שהן הגמל הארנבת והשפן והחזיר שיש להם סימן אחד לעומת יתר בעלי חיים או שאין להם שום סימן או יש שני סמנים ולא השתנה עד ימינו להתווסף או להחסיר מהן, ואם כך בדברים הגשמיים עוד יותר הדבר מוכרח בתורתנו הקדושה היות והיא תורת אלוקים ולא תורה אנושית תורת אמת לכן התורה נצחית לכל הדורות ואין להוסיף או לגרוע ממה שנמסר מסיני כאשר נבאר להלן ובוזה נבא לביאור מצוה זו בהקדם כמה תירוצים.

תירוצי ראשון בדומה לשעון:

וכתבו המפרשים כמה תירוצים תירוצי ראשון: כתב המגיד מדובנא לבאר הדבר בהמשילו את תרי"ג המצוות, שזה דומה לדבר מורכב כשעון שאינו יכול

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*ירישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

דעתך שתהא כף יולדת וכן חפצים אחרים ונטלת אותם מידי ברצון הרי שיתקבל גם על דעתך שתהא כף מתה ושיהיו פמוטים מתים, וכך יהיה המוצב בקיומן של המצוות אם לא תהיו מקפידים על "לא תוסיפו" על נקלה תהיו עוברים גם על "לא תגרעו" שכן אם בכוון של מצוות להיות פרות ורבות מתקבל על הדעת שאף יהיו אצלכם מתות ופוחתות.

כל המוסיף גורע:

ויסוד זה נלמד שהוספה מקלקלת מחטא אדה"ר, כן מבואר במסכת סנהדרין דף כט ע"א אמר חזקיה מניין שכל המוסיף גורע, שנאמר אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו. במבואר בפרשת בראשית פרק ב פסוק (יז) וימעיץ הנחש טוב ורע לא תאכלו ממנו כי ביום אכלך ממנו מות תמות: ואילו האשה הוסיפה ואמרה לנחש פ"ג (א) והנחש היה ערום מכל חית השדה אשר עשה יקוק אלהים ויאמר אל האשה אף כי אמר אלהים לא תאכלו מכל עץ הגן: (ב) ותאמר האשה אל הנחש מפרי עץ הגן נאכל: (ג) ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלהים לא תאכלו ממנו ולא תגעו בו פיתתהו: (ו) ותרא האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה הוא לעינים ונחמד העץ להשפיל ותקח מפריו ותאכל ותתן גם לאישה עמה ויאכל: ופרש"י בראשית פרק ג פסוק ג ולא תגעו בו, הוסיפה על הצווי, לפיכך באה לידי גרעון, הוא שנאמר (משלי ל ו) אל תוסף על דבריו: ובמסכת אבות דרבי נתן פרק א מבואר שאדה"ר הוא שהוסיף איסור נגיעה בגלל שנשים דעתן קלות ורצה להרחיק מהעבירה. וכן הוא במדרש אגדה פרשת בראשית פרק ג סימן ג. ובגלל הוספה זו דחפה הנחש על העץ ולא מתה ומכך ראתה ולמדה שאין ציווי הקב"ה מדויק שהרי לא מתה וממילא גם אכלה.

וכל הגורע מפסיד:

מאידך מצינו כל הגורע מפסיד כמסופר על שאול בשמואל א פרק טו (א) ויאמר שמואל אל שאול אתי שלח יקוק למשחך למלך על עמו על ישראל ועתה שמע לקול דברי יקוק: (ב) פה אמר יקוק צבאות פקדתי את אשר עשה עמלק לישראל אשר שם לו בדרך בעלתו מפצרים: (ג) עתה לך והפית את עמלק והחרמתם את

לעבוד אלא אם כן כל המנגנון מושלם ואם יחסר או יהיה מיותר חלק אחד יגרום הדבר שהשעון לא יעבוד, ולכן גם מצוות התורה בדומה לכך השלימות מדויקת לא פחות ולא יותר.

תירוץ שני בדומה לאברי האדם:

תירוץ שני: כתב האדרת אליהו שתר"ג מצות כידוע הן כנגד רמ"ה אברים ושם"ה גידין, ולכן כל תוספת או גירעון כמו שהדבר פוגם ומזיק לגוף אם יחסר אפילו אצבע קטנה ברגלו או מיותרת אצבע קטנה ברגלו מהווה הדבר פגם וחסרון בגוף האדם, כן הדבר במצוות התורה כל המשנה ידו על התחתונה.

תירוץ שלישי המוסיף גורם למריבה או לירידה:

תירוץ שלישי: כתב העוד יוסף חי שבעצם מספר תר"ג המצוות מרמז שאם נחסיר או נוסף הדבר רק יקלקל, שהרי אם נחסיר מצוה ישאר תר"ב המרמז על מריבה שהדבר יגרום, וכן אם נוסף מצוה אחת יהיה תר"ד המרמז על ירידה.

תירוץ רביעי התורה שמוותיו של הקב"ה:

תירוץ רביעי: טעם הדבר כתב הרמב"ן בהקדמתו שכל מה שנמסר למשה רמזו בתורה, ועוד כל התורה שמוותיו של הקב"ה ולכן חיסר אות אחת הספר תורה פסול היות ופגם בשמותיו של הקב"ה.

מצוות שמוסיפין עליהם סופן שהם מתות ופוחתות:
עוד הסביר זאת "המגיד מדובנא" בדרך משל נכנס אחד אל שכנו לשאול ממנו כף ולמחרת בא והחזיר לו שתיים, תמה השכן הרי לא השאלתי לך אלא כף אחת בלבד, השיב לו תדע לך שהכף שלך הייתה מעוברת וילדה כף והרי לך שתי כפות, ראה השכן שיש לו עסק עם חסר דעה ונטל ממנו בשמחה את שתי הכפות, וכך חזר הדבר על עצמו כמה פעמים בכל מיני חפצים, לימים בא וביקש לשאול ממנו זוג פמוטי כסף אמר השכן בלבו עכשיו בוודאי יחזיר לי משוגע זה שני זוגות פמוטים ונתן לו את הפמוטים ברצון, חלף יום וחלפו יומיים והלה אינו בא להשיב את הפמוטים, קם השכן והלך אליו בצעקה הייתכן היכן הפמוטים שלי, השיב באנחה הפמוטים שלך מתו לא עלינו, פתח השכן בצעקה משוגע חסר דעת וכי שמעת מימך שהפמוטים שהם חפץ דומם מתים, השיב הלה אם נתקבל על

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין

The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

עכ"ל. הראתה לדעת כי שאל המלך שזכה להיות המלך הראשון לישראל והיה עתיד שתימשך מלכותו לזרעו אחריו, אך הפסיד ואיבד הכל בגלל ששינה מציווי השם לפי הבנתו למרות שהיו לו כוונות טובות עד אשר אמר הרי קיימתי את ציווי הקב"ה, ואינו מרגיש שעבר על ציווי מפורש להשמיד ולהרוג את כולם ולא לחמול לא על המלך ולא צאן ובקר, אלא שעשה פרשנות בציווי השם שאם ישיר לצורך הקרבת קורבנות אינו כלול בציווי, וזה האסון הגדול כאשר האדם סומך על דעתו ועל פרשנותו לגרוע ממצוות השם, ולכן הקב"ה מאס בו והפסיק את מלכותו כי אין שינוי ותמורה לציווי השם יתברך ולא שייך שהאדם יתאם הדבר לפי הבנת שכלו שזה חורבן כל התורה.

חזקיהו המלך כמעט נטרד משני העולמות בגלל שפעל לפי הבנתו:

וכן מתבאר אצל חזקיהו המלך למרות כל צדקות כמעט נטרד משני העולמות כמסופר במסכת ברכות דף י ע"א שנאמר בימים ההם חלה חזקיהו למות ויבא אליו ישעיהו בן אמוץ הנביא ויאמר אליו כה אמר ה' (צבאות) צו לביתך כי מת אתה ולא תחיה וגו'. מאי כי מת אתה ולא תחיה מת אתה בעולם הזה, ולא תחיה לעולם הבא. אמר ליה מאי כולי האי? אמר ליה משום דלא עסקת בפריה ורביה. אמר ליה משום דחזאי לי ברוח הקדש דנפקי מינאי בנין דלא מעלו. אמר ליה בהדי כבשי דרחמנא למה לך? מאי דמפקדת איבעי לך למעבד, ומה דניחא קמיה קודשא בריך הוא לעבד. הראתה לדעת כי חזקיהו המלך כמעט נטרד משני העולמות בגלל ביטול מצוות פריה ורביה למרות שחשבונו לפי רוח קודשו שעדיף העדרן של בניו מהעולם מאשר לידתן בהיות והם עתידים להיות רשעים, ומכך החליט לא להתחתן ולוותר על מצוות התורה לא תוהו בראה, אך למרות זאת שעשה חשבון נפלא היית עליו התביעה כיצד יוכל לבטל מצוה מהתורה בשביל החשבונות שלו בהדי כבשי דרחמנא למה לך אינך יכול לבטל שום מצוה מהתורה בשביל שום חשבון של האדם.

כָּל אֲשֶׁר לֹא תִחְמַל עָלָיו וְהִמַּתָּה מֵאִישׁ עַד אִשָּׁה מִעֵלֶל וְעַד יוֹנֵק מִשֹּׁדֶר וְעַד שֶׁה מִגִּמְזוּל וְעַד חֲמוֹר: (ח) וַיִּתְּפֹשׂ אֶת אֲגַג מֶלֶךְ עַמְלֹק חִי וְאֶת כָּל הָעָם הַחֲרִים לְפִי הָרֶב: (ט) וַיִּחְמַל שָׂאוּל וְהָעָם עַל אֲגַג וְעַל מִיטֵב הַצֹּאן וְהַבָּקָר וְהַמִּשְׁנִים וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל כָּל הַטּוֹב וְלֹא אָבוּ הַחֲרִימָם וְכָל הַמְּלָאכָה נִמְכְּזָה וְנָמָס אֹתָהּ הַחֲרִימוּ: (י) וַיְהִי דְבַר יִקְוֹק אֶל שְׁמוּאֵל לֵאמֹר: (יא) נְחַמְתִּי כִּי הַמְּלִכְתִּי אֶת שָׂאוּל לְמָלֶךְ כִּי שָׁב מֵאַחֲרַי וְאֶת דְּבָרִי לֹא חֲקִים וַיַּחֲרֹ לְשְׁמוּאֵל וַיִּזְעַק אֶל יִקְוֹק כָּל הַלַּיְלָה: (יב) וַיִּשָּׁכֶם שְׁמוּאֵל לְקִרְיַת שָׂאוּל בַּבֹּקֶר וַיִּגַּד לְשְׁמוּאֵל לֵאמֹר כֹּה שָׂאוּל הַכֹּהֵן מֶלֶךְ וְהִנֵּה מוֹצִיב לִי יָד וַיִּסֹּב וַיַּעֲבֹר וַיֵּרֶד הַגִּלְגָּל: (יג) וַיָּבֹא שְׁמוּאֵל אֶל שָׂאוּל וַיֹּאמֶר לֹא שָׂאוּל בְּרוּךְ אַתָּה לִיקְוֹק תְּקִימְתִּי אֶת דְּבַר יִקְוֹק: (יד) וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל וְכֹה קוֹל הַצֹּאן הָיָה בְּאָזְנִי וְקוֹל הַבָּקָר אֲשֶׁר אָנֹכִי שֹׁמֵעַ: (טו) וַיֹּאמֶר שָׂאוּל מִעֲמַלְקִי הֵבִיאוּם אֲשֶׁר חָמַל הָעָם עַל מִיטֵב הַצֹּאן וְהַבָּקָר לְמַעַן זְבֹחַ לִיקְוֹק אֱלֹהֶיךָ וְאֶת הַיּוֹתֵר הַחֲרַמְנוּ: (טז) וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל שָׂאוּל הֲרָף וְאֶגִּידָה לְךָ אֶת אֲשֶׁר דִּבֶּר יִקְוֹק אֵלַי הַלַּיְלָה וַיֹּאמְרוּ וַיֹּאמֶר לֹא דִבֶּר: (יז) וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הֲלֹא אִם קָטַן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ רֹאשׁ שְׁבָטֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה וַיִּמְשָׁחֶךָ יִקְוֹק לְמָלֶךְ עַל יִשְׂרָאֵל: (יח) וַיִּשְׁלַחֶךָ יִקְוֹק בְּדֶרֶךְ וַיֹּאמֶר לְךָ וְהַחֲרַמְתָּה אֶת הַחֲטָאִים אֶת עַמְלֹק וְנִלְחַמְתָּ בּוֹ עַד כְּלוֹתָם אֹתָם: (יט) וְלִמָּחָה לֹא שְׁמַעְתָּ בְּקוֹל יִקְוֹק וַתַּעַט אֶל הַשָּׁלָל וַתַּעַשׂ הָרַע בְּעֵינֵי יִקְוֹק: (כ) וַיֹּאמֶר שָׂאוּל אֶל שְׁמוּאֵל אֲשֶׁר שְׁמַעְתִּי בְּקוֹל יִקְוֹק וְאַלֶּךְ בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנִי יִקְוֹק וְאָבִיָּא אֶת אֲגַג מֶלֶךְ עַמְלֹק וְאֶת עַמְלֹק הַחֲרַמְתִּי: (כא) וַיִּקַּח הָעָם מִהַשָּׁלָל צֹאן וּבָקָר רֵאשִׁית הַחֶרֶם לְזִבְחַ לִיקְוֹק אֱלֹהֶיךָ בְּגִלְגָּל: (כב) וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל הַחֲפִץ לִיקְוֹק בְּעֵלּוֹת וּזְבָחִים בְּשֹׁמֵעַ בְּקוֹל יִקְוֹק הִנֵּה שְׁמַעַ מוֹצֵב טוֹב לְהַקְשִׁיב מִחֻלָּב אֵילִים: (כג) כִּי חָטֵאתָ קֶסֶם מְרִי וְאֶזְוֹן וּתְרָפִים הִפְצַר יַעֲזֹן מֵאַסֶּת אֶת דְּבַר יִקְוֹק וַיִּמָּאֶסֶךָ מִמֶּלֶךְ: וְכַתָּב חֲרָלָם לְבָאֵר בַּפִּסּוֹק כִּי ג' וז"ל וְהִרְצוֹן בֹּזֵה הוּא כִּי מִי שְׁגוּרַע מִמִּצְוֹת הַשֵּׁם בְּשִׁיקוּי קִצְתָּה לְבַד הִנֵּה הוּא מִמְרָה אֶת פִּיו, וְכֵן מִי שְׁמוּסִיף עַל דְּבָרֵי הַשֵּׁם הוּא חוּטֵא, וְלֹזֶה אָמַר שְׁמוּאֵל לְשָׂאוּל עַל מֶה שְׁאָמַר אֲשֶׁר שְׁמַעְתִּי בְּקוֹל ה' וְגוֹמַר, שְׁאֵע"פ שְׁבַמָּה שְׁעָשָׂה קִיָּם אֶת דְּבָרֵי, הִנֵּה מִרָה אֶת פִּיו בְּמֶה שֶׁלֹּא קִיָּם מִצְוֹתוֹ לְהַחֲרִים אֶת עַמְלֹק בְּכָלָו וּשְׁלָלָם

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*ירישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

הנימוק מבעל פעור:

אחר כל הדברים האלה עולה מכל התירוצים שנאמרו מחנה משותף בניהם שכל שינוי בין להוסיף וק"ו לגרוע רק מזיק ומקלקל ובלתי אפשרי כיון שהיא תורת אלוקים ולא תורת אנוש ואין מושלם ומדויק יותר מהתורה, ומה שהאדם אינו מסוגל להבין הוא וחושב לשנות לפי הבנת שכלו הוא טועה, מפני שהאדם אינו מסוגל להבין את עומק התורה וצוותיה מפני המגבלות של השגת האדם, ולענ"ד זאת כוונת התורה שכתבה כנימוק וטעם שלא להוסיף ולא לגרוע מבעל פעור, כוונת התורה הראיה ממעשה של בעל פעור יש ללמוד יסוד זה, הבא נתבונן הרי ישנם סוגים רבים של עבודה זרה וכל אומה מאמצת לעצמה את האליל שלה, ומשמעות הדבר שכל אומה מתייחסת לאותו אליל כדבר הקדוש והנעלה מכל הבריאה ולכן נוהגים בו כבוד והערכה, והנה אחד מסוגי העבודה זרה זה "פעור" שזה היית העבודה זרה של מדיין, וצורת העבודה לאליל שלהם היית בזה שאדם פוער את אחריו על האליל ועושה עליו צרכיו, ולזאת דור המדבר טעו ונמשכו לעבוד את פעור והלכו שולל אחרי בנות מדיין היות ועשו חשבון לפי השכל נראה לכל אדם שזה נגד החגיון של כל בר דעת כיצד יתכן שצורת העבודה לאליל הוא על ידי שצריך לעשות צרכיו על העבודה זרה, האם הדבר אשר לכאורה לשיטתם הוא הקדוש ביותר שייך בצורה כזו להשפיל ולבזות אותו, כך שנראה לכל אדם בר דעת שזה לא עבודה זרה אלא ההפך בצורה זו הוא מבזה העבודה זרה, וכל הטעות בגלל שהלכו לפי שכלם האנושי שהוא מוגבל וקצר ראייה, אולם הטעות של בני ישראל היות ולא ירדו לסוף דעתם והשקפת עולמם של אותם עובדי פעור, והוא שבמעשה זה רוצים להביע שאין מושג של אלוקים בעולם כי אפילו האליל צריך לעשות עליו את צרכיו בכדי להחדיר שהאדם חופשי לעשות כטוב בליבו וכל העולה על רוחו כי אין מי יאמר מה תעשה ומה תפעל והטוהר ואכול כי מחר נמות ולזאת יכול האדם להתפקד ככל שירצה וככל העולה על רוחו כיון שזה עצמו צורת העבודה זרה של פעור ולכן נכשלו, ללמדנו גם תוספת שנראה נגד השכל מהווה כישלון,

ומכאן כותבת לנו התורה להראות עד כמה שכל האדם יכול למענות ומזה יבוא לכישלון.

משל האלשיך שציוהו המלך לא להתערב:

וכתב לבאר האלשיך על פי משל לבנו של המלך אשר הלך להסתובב במדינות מלכות אביו ולהכירם, והמלך ציוה עליו דבר אחד שלא יתערב בשום אופן עם אף אחד ובעד כל מחיר, והנה מצד שני המלך עשה התערבות שהוא יצליח לגרום לבנו שיהיה ערום לפני כולם תמורת סכום גדול, והנה כאשר בנו הסתובב הגיע לאחת המדינות ושם חיכה לו אותו שהתערב עם המלך ועשו כנס ענק לכבוד בנו של המלך, ובמעמד הכנס לפני כל השרים והרוזנים עמד אותו אחד ואמר שהבן של המלך יש לו גידול מוזר בגופו והוא מוכן להתערב שזה אמת למרות שהבן בטוח בעצמו ניסה לסתור דבריו, אך הלה עמד על דבריו והיה מוכן להתערב על סכום גדול שיוריד את חולצתו ויראה לכולם שאכן אין לו כלום, חשב בן המלך כיון שהוא בטוח בעצמו יכול להתערב ועל דבר כזה לא התכוון אביו ולכן התערב והוריד בגדיו להראות שאינו צודק ואכן הצליח, כמוכך הבן שמח שניצח בהתערבות, וגם השני היה שמח שניצח להוריד בגדיו של בן המלך ככל עם ועדה וניצח את המלך כך ששכרו כפול ומכופל ממה שהפסיד. הנמשל מלמדנו כי גם כאשר הדבר נגד שכלנו בטוח שכל שינוי רק נפסיד ונקלקל כי אין שלימות בהתורה הקדושה אשר היא תורת אלוקים ולא מעשה אדם.

המעשה בכפרי עגלון שנסע בחורף:

מסופר על הגאון רבי צבי הירש לוי זצ"ל אב בית דין ברלין אשר נשאל פעם מאת דוד פרידלנדר מראשי המשכילים בדורו על כמה מצוות שלדעתו עבר עליהם הכלח חס ושלום והעיו פנים לדבר בגלוי אני בטוח שאלמלי משה רבינו היה חי בתקופה זו אז בודאי היה כותב בתורה כפי רוח הזמן, השיבו הרב לאמר הנך דומה לעגלון טיפש אמשול לך משל סוחר אחד שכר עגלון להובילו עם סחורתו ליום השוק אשר בלייפציג והתנה עמו תנאי כפול ובקנין גמור ושלם על פי ההלכה שאם לא יביאוהו למחוז חפצו ליום המוגבל יפסיד העגלון שכר נסיעתו וגם שלם ישלם לסוחר

לשכת הרבנות הראשית אלעד. ראש העין. הרצליה

בד"צ אלעד*בתי הוראה*שרותי דת*רישום נישואין*כשרות*מקואות*עירובין
The office of Rabanoot Eled – in hesd of Rabbi MORDECHAI MALKA

מרדכי מלכא

רב ואב"ד עיה"ק אלעד ת"ו

יו"ר ועדת סת"ם העולמית

הרבנות הראשית לישראל

הייתי מאחר אף רגע, לא רבי המשיך העגלון להתלהב מתורה שנתנה בסיני בירחי הקיץ אי אפשר לפסוק דין ולהוציא משפט כזה בטבת, לדידי ברור הדבר כי אילו היה משה רבינו נותן את התורה בטבת אז בודאי היה כותב לפטור אותי שאז המשפט היה אחר לגמרי כפי רוח הזמן והדין היה לזכותי, ולעגלון הזה נמשל גם אתה דוד בעיני סיים הרב את דבריו בקור רוח ופני דוד פרידלנדר חפו ויצא בחרי אף.

עוד מסופר על הגאון רבי עזריאל הילדסהיימר זצ"ל שפעם נפגש עמו אחד הרבנים הרפורמים והחל הרב הרפורמי להסביר לו בהתלהבות רבה עד כמה נחוץ לעשות תיקונים בדת בתחום של קיום המצוות המעשיות אם רוצים אנו שבנינו אחרינו ישמרו את המצוות העיקריות של התורה, עלינו להקל מעול המצוות ולבטל או לשנות כמה וכמה מצוות שאינן מדברות כיום לליבם של בני הדור הצעיר, **השיב רבי עזריאל לרב הרפורמי** בפרשת ואתחנן כתוב ולא תגרעו ממנו לשמור את מצוות ה' אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם, בפסוק זה הורה לנו השם יתברך שאם יטיפו באזנינו שיש לגרוע מן המצוות בנימוק המשכנע שהמטרה היא קדושה ונאצלת כדי לשמור את מצוות ה' אלקיכם, גם אז אסור לנו להתפתות ולקבל את ההצעה לגרוע משהו מן המצוות שניתנו לנו לדורות עולם.

מוסר השכל:

העולה מהדברים שחובת האדם לדעת כי אין יותר שלימות מהתורה שאין לה שינוי ותמורה עד סוף כל הדורות כפי שהשם יצר את גוף האדם בחכמה ובשלימות שלא ניתן לשנות מאומה מאז בריאת העולם, והגם שנראה לאדם לפי הבנתו שיש מקום לשפר או לשדרג את מצוות התורה אין זה אלא מחוסר בינתו ומקוצר השגתו ומטעות היא בידו ואין ספק שרק קלקול יצא מדבר זה גם אם מחשבתו לטובה וקל וחומר לרעה, ולכן כל גדולי ישראל ושלוחיהם נלחמים על ביצור חומת הדת מבלי להתפשר וחפץ השם בידם יצליח, וכן חובת כל אדם לקיים את התורה ומצוותיה כהלכתה ללא שום שינוי ותמורה כלל ועיקר, ובפרט בימים אלו שחל בהן ט"ו באב אשר אמרו חז"ל לא היו לישראל ימים טובים כיום הכיפורים וט"ו באב ואחד המעמים שביום הכיפורים ניתנה בו תורה ובט"ו באב מתארך היום ואפשר להגות יותר בתורתנו הקדושה וזה דווקא כאשר עוסקים בתורת אלוקים ללא שינוי ותמורה כי היא תורת אמת זוכים לנאמר בה כי אורך ימים בימינה, בשמאלה עושר וכבוד אמן ואמן.

בידידות ואהבה ובברכת שבת שלום ומבורך

הצב"י מרדכי מלכא ס"ט

